

ÇEVİRİLER

**8 NİSAN 1974 TARİHLİ VE 98 SAYILI "ÖZEL YAŞANTININ
VE HABERLEŞME SERBESTLİĞİNİN VE GİZLİLİĞİNİN
KORUNMASI" HAKKINDAKİ İTALYAN KANUNU
(Resmî Gazete, 12 Nisan 1974, Sayı 97)***

Çeviren :
Prof. Dr. Öztekin TOSUN

KISIM I

CEZA VE CEZA USUL KANUNU DEĞİŞİKLİKLERİ

Madde 1 — Ceza Kanununun 615. maddesinden sonra aşağıdaki madde konulmuştur :

“Madde 615 - bis — Özel yaşantıya haksız müdahaleler

Her kim, görüntü veya ses alıcı araçlar kullanarak, 614. maddede gösterilmiş yerlerde geçen özel yaşantıyla ilgili haberleri veya görüntüleri haksız olarak elde ederse, altı aydan dört yıla kadar ağır hapis cezasıyla cezalandırılır.

Bu maddenin birinci fıkrasında gösterilmiş biçimlerde elde edilmiş haberleri veya görüntüleri herhangi bir haberleşme aracı ile halka açıklayan veya yayan kişi, fiil daha ağır bir suç teşkil etmedikçe, aynı ceza ile cezalandırılır.

Bu suçlar suçtan zarar gören kişinin şikâyeti ile cezalandırılır. Eğer fiil bir memur veya kamu hizmeti ile yükümlü biri tarafından vazifesi veya hizmeti ile ilişkili yetkilerinin kötüye kullanılması veya ödevlerinin ihlâl edilmesi ile veya haksız olarak da olsa özel hafiyelik mesleğini yapan kişi tarafından işlenir ise resen dava açılır ve ceza bir yıldan beş yıla kadar ağır hapis olur.”

(*) Kanun metni ve gerekçe için, bk. Rivisra Italiana di diritto e procedura penale, 1974, fas. 2, sh 409 - 418.

Madde 2. — Ceza Kanununun 617. maddesi yerine aşağıdaki madde getirilmiştir :

“Madde 617. — Telgraf veya telefonla haberleşmelerin veya konuşmaların haksız olarak öğrenilmesi, kesilmesi veya engellenmesi”

Herkim, başka kişiler arasında yahut kendisine yöneltilmemiş telefon veya telgraf haberleşmesini veya konuşmasını hile ile dinler yahut keser veya engellerse ,altı aydan dört yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Bu maddenin birinci fıkrasında gösterilmiş haberleşmelerin veya konuşmaların içeriğini, tamamen veya kısmen herhangi bir haberleşme aracı ile halka açıklayan kişiye, fiil daha ağır bir suç teşkil etmedikçe, aynı ceza uygulanır. Bu suçlar suçtan zarar gören kişinin şikâyeti ile cezalandırılır. Eğer fiil bir memur veya kamu hizmeti ile yükümlü biri zararına memuriyet veya hizmet sırasında veya sebebiyle işlenirse yahut bir memur veya kamu hizmeti ile yükümlü biri tarafından memuriyet veya hizmet ile ilişkili yetkilerin kötüye kullanılması veya ödevlerin ihlâli ile işlenirse, yahut haksız da olsa özel hafiyelik mesleğini yapan kişi tarafından işlenirse resen dava açılır ve ceza bir yıldan beş yıla kadar ağır hapis olur.”

Madde 3. — Ceza Kanununun 617. maddesinden sonra aşağıdaki maddeler konulmuştur :

“Madde 617 - bis. — Telgraf veya telefon haberleşmelerini veya konuşmalarını gizlice dinlemeğe veya engellemeğe elverişli aygıtların konulması

Herkim, kanunun izin verdiği durumlar dışında, başka kişiler arasındaki haberleşmeleri veya konuşmaları gizlice dinleme veya engelleme amacı ile aygıtlar, araçlar veya aygıt veya araç parçaları koyarsa bir yıldan dört yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Eğer fiil bir memur zararına memuriyeti sırasında veya sebebiyle işlenirse yahut bir memur veya kamu hizmeti ile yükümlü biri tarafından memuriyet veya hizmet ile ilişkili yetkilerin kötüye kullanılması veya ödevlerin ihlâli ile işlenirse yahut haksız da olsa özel hafiyelik mesleğini yapan kişi tarafından işlenirse ceza bir yıldan beş yıla kadar ağır hapis olur.”

“Madde 617 - ter — Telgraf veya telefon haberleşmelerinin veya konuşmalarının içeriğinde sahtekârlık, değiştirme veya ortadan kaldırma.

“Herkim, kendisine veya başkalarına bir çıkar sağlamak veya başkalarına bir zarar vermek amacı ile, kısmen veya tamamen sahte olarak bir telgraf veya telefon haberleşmesinin veya konuşmasının metnini meydana getirirse yahut sadece tesadüfen de dinlemiş olduğu gerçek bir telgraf veya telefon haberleşmesinin veya konuşmasının içeriğini kısmen veya tamamen değiştirir veya ortadan kaldırırsa, bunu kullandığı yahut başkalarına kullandırttığı zaman bir yıldan dört yıla kadar ağır hapis cezası ile cezalandırılır.

Eğer fiil bir memur zararına memuriyeti sırasında veya sebebiyle işlenirse yahut bir memur veya kamu hizmeti ile yükümlü biri tarafından memuriyet veya hizmet ile ilişkili yetkilerin kötüye kullanılması veya ödevlerin ihlâli ile işlenirse yahut haksız da olsa özel hafiyelik mesleğini yapan kişi tarafından işlenirse ceza bir yıldan beş yıla kadar hapis olur.”

Madde 4. — Ceza Kanununun 623. maddesinden sonra aşağıdaki madde konulmuştur :

“Madde 623 - bis. — Telgraf veya telefonla olmayan haberleşmeler ve konuşmalar telgraf veya telefon haberleşmeleri ve konuşmaları hakkında bu kısımdaki hükümler seslerin, görüntülerin veya öteki verilerin tele çekme veya yöneltilen dalgalar biçiminde her türlü öteki nakillerine de uygulanır.”

Madde 5. — Ceza Muhakemesi Usûlü Kanununun 226. maddesinin son fıkrası kaldırılmıştır.

Ceza Muhakemesi Usûlü Kanununun 226. maddesinden sonra aşağıdaki maddeler getirilmiştir :

“Madde 226 - bis. — Haberleşmeler veya konuşmalar hakkında yetkiler.

Önceden hâkim kararı alarak, suç kolluğu âmirleri, 219. maddenin kendilerine verdiği görevler dairesinde, yalnız aşağıdaki suçlara ilişkin araştırmalarda telefon veya telgraf haberleşmelerini veya konuşmalarını engelleyebilir, kesebilir veya gizlice dinleyebilirler :

- 1) Yukarı sınırı beş yıl ağır hapsin üzerinde ceza ile cezalandırılmış taksirle işlenmeyen suçlar;
- 2) Uyuşturucu maddeleri ilgilendiren suçlar;
- 3) Silâhları ve patlayıcı maddeleri ilgilendiren suçlar;
- 4) Kaçakçılık suçları;
- 5) Telefonla işlenen hakaret, tehdit, rahatsız edici suçlar.

Aynı hüküm Ceza Kanununun 623 - bis maddesinde öngörül-
müş haberleşmelere ve konuşmalara uygulanır.

Müdafilerin, taraf teknik danışmanlarının ve onların yardımcı-
larının görev yaptıkları muhakemelerle ilişkili konuşmaları veya
haberleşmeleri gizlice dinlenemez.” (*).

“Madde 226 - ter. — Haberleşmelerin veya konuşmaların en-
gellenmesi, kesilmesi veya gizlice dinlenmesi izni

Bundan önceki maddede öngörülen izin, araştırmaların yapıldı-
ğı yer savcısının veya sorgu hâkiminin gerekçeli kararı ile, yalnız
kararda özel olarak gösterilmesi gerekli suç hakkındaki ciddî ve
somut belirtiler varsa yahutta kovuşturma konusu fiilin tespiti için
başka türlü elde edilemiyen delillerin sağlanması amaçları ile şüp-
heli kişi bakımından haberleşmelerin serbestliğini sınırlamakta et-
kili zorunluk bulunuyorsa verilir.

Kararda işlemlerin biçimi ve süresi gösterilmelidir. Bu süre on-
beş günü geçemez; fakat yalnız iki defa uzatılabilir. Bu uzatmalar
da onbeşer günü aşamazlar. Uzatma için bu maddenin birinci fık-
rasında gösterilmiş koşulların devam etmesi gerekmektedir. Uzat-
ma kararında özel ve ayrıntılı gerekçe bulunmalıdır.

Gizli dinleme izni veren kararlar, kronolojik bir sıraya göre sav-
cılık veya sorgu hâkimliğinde bir dairede saklanmış, buna mahsus
bir kütüğe kaydedilir. Bunların bir sureti de İstinaf Mahkemesi Sav-
cılığına gönderilir.

Gizli dinlemelerin yerine getirildiği buna mahsus kamusal bir
kütüğe kayıt edilir.”

(*) Gerekçeden : son fıkrada mutlak bir yasak konmuştur. Bu, sa-
vunma hakkının dokunulmazlığı ilkesinin dürüst bir sonucudur.
Kaldı ki, müdafi yanındaki sanığa ait kâğıt ve belgelere de el-
konulamıyacağı kanunda zaten daha önceden kabul edilmiştir.

“Art. 226 quater. — Haberleşmelerin veya konuşmaların yasaklanması, kesilmesi veya gizlice dinlenmesi işlemlerinin yerine getirilmesi.

226 bis maddesindeki işlemler münhasıran savcılık makamında kurulmuş merkezlerde yahut gerekli aygıtlar hazır edilene kadar, kamu hizmeti görülen merkezlerde gerçekleştirilmelidir.

İşlemler buna mahsus tutanakla belgelendirilmelidir. Bu tutanakta izin kararının unsurları, banda almanın biçimlerinin betimlenişi, gün ve saatin ve işlemlerde bulunan kişilerin hüviyetleri belli edilmelidir.

Bandlar buna mahsus mühürlü muhafazalara konur, gerekirse üzerinde muhafazaların numarası ve denetlenmiş aygıtın numarası gösterilmiş bir zarf içinde toplanır.

Tutanaklar ve bandlar derhal işlemlere izin veren savcıya veya sorgu hâkimine gönderilmelidir.

Yukarıki fıkralarda öngörülmüş işlemlerin tutanakları, ekli bantlarla birlikte, yapıldıklarından, beş gün içinde kaleme veya kâtipliğe teslim edilmelidir. Burada hâkimin tâyin edeceği süre kadar saklanmalıdır.

Yalnız şüphelilerin veya sanıkların müdafilerine bundan önceki fıkrada öngörülmüş süreler içinde tutanakları ve bantları inceleme yetkisi oldukları derhal bildirilir.

Bundan önceki fıkrada öngörülmüş bildirmelerden sonra, hâkim butlanla sakat veya soruşturmanın amaçlarına yabancı haberleşmelere, konuşmalara veya görüntülere ilişkin bantların ve tutanakların veya bunların bazı kısımlarının ayrılmasına karar verir ve gerek asıllarını, gerekse suretlerini ortadan kaldırtır.

Adı geçen bantlardaki ve tutanaklardaki bilgiler toplanmış oldukları dâvalar dışındakilerde delil olarak kullanılamaz.

Hâkim 314. ve arkasındaki maddelerde öngörülmüş biçimler ve güvencelerle, banda alınmış haberleşmelerin tutanaklara tam çevrilmesine karar verir. Müdafiler manyetik şeride veya plâğa alarak suret çıkartabilirler.”

“Madde 226 quinquies. — Hukuka aykırı gizli dinlemeleri kullanma yasağı

Kanunun kabul ettiği durumlar dışında gerçekleştirilmiş veya onda tayin edilmiş hükümlere uymayarak yerine getirilmiş gizli dinlemeler ve Ceza Kanununun 615 bis maddesindeki biçimlerde elde edilmiş bilgiler veya görüntüler muhakemede gözönünde tutulamaz. Bunlardaki hukuka aykırılıklar hiç bir zaman giderilemez ve muhakemenin her hal ve derecesinde resen gözönünde bulundurulurlar.” (*).

Madde 6. — Ceza Muhakemeleri Kanununun 339. maddesi yerine aşağıdaki madde getirilmiştir:

“m. 339 — Telgraf, telefon ve radyo yayın merkezlerine giriş. 226 bis maddesinde gösterilmiş suçların davalarında, hâkim, 226 ter’de öngörülmüş gerekçeli kararlar, bilgi almak, haberleşmeleri veya konuşmaları gizlice dinlemek veya yasaklamak için, 226 quater’in ilk fıkrasında gösterilmiş telefon, telgraf ve radyo yayın merkezlerine girme kararı verebilir.

Hâkim işlemlerde bizzat bulunabilir veya yerine bir suç kolluğu âmiri bulundurabilir.

(*) Gerekçeden : Bu maddedeki yasak tamamen yenidir. Böylece suç muhakemesi genel kurallarından anlamlı bir biçimde ayrılmıştır. Bilindiği üzere, açıkça gösterilmiş durumlar dışında, kanuna aykırı bir biçimde toplanmış deliller muhakemede kullanılabilir. Delillerin toplanması ile (ki, sorumlunun cezalandırılmasını gerektirebilir) onların muhakemede kullanılması arasında açık bir ayrılık güdülmemektedir. Yalnızca, delillerin kullanılmıyacağı yolunda açık bir yasak bulunduğu (örneğin, müdafî yanındaki kâğıt ve belgelere elkoymada olduğu gibi) zaman bu deliller muhakemede kullanılamaz. Bunun dışındaki durumlarda kanuna aykırı elde edilmiş de olsa (karar alınmadan yapılan bir arama sonunda suç deliline elkonduğu düşünölsün) deliller muhakemede gözönünde tutulur, çünkü kanuna uygun bir biçimde bunlara elkonulması olanağı vardır.

Bir yandan muhakeme kurallarına ve araştırmada kanunîliğe saygı zorunluğu, öte yanda maddî gerçeğin ortaya çıkarılması ve sanığın cezasız kalmaması zorunluğu bulunmaktadır. Kanunkoyucu burada kesin bir seçme yapmıştır. Bu konuda kanuna aykırı olarak elde edilmiş delillerin muhakemede kullanılması da kanuna aykırıdır, demıştır. Böyle bir istisna kabulünün nedenleri şunlardır : Gizli telefon dinleme delil olarak itibasa yer verebilir; kolaylıkla üzerinde değişiklikler yapılabilir; kanun ve hâkim güvencesi olmazsa gerçeği yansıtması zorlaşır.

Tutanağa geçirme, banda alma ve suret çıkarma işlemlerinin yerine getirilmesi biçimleri için 226 quarter'deki hükümlere uyulur.”

Madde 7. — Ceza Muhakemeleri Usûlü Kanununun 423. maddesinin üçüncü fıkrasından sonra aşağıdaki fıkra konulmuştur :

“Okunması ve dinlenmesi davaya yabancı kişilerin veya bireysel tarafların özel yaşantısının gizliliğini ihlâl edebilecekse, gizli dinlemelerin suretini içeren tutanakların okunması veya bunların bantlarının dinlenmesi gizli oturumda olur.”

KISIM II

GEÇİCİ VE SON HÜKÜMLER

Madde 8. — Ceza Muhakemesi Kanununun 226 - Quinques maddesi hükümleri bu kanunun yürürlüğe girmesi tarihinden önce yapılmış gizli dinlemeler, toplanmış bilgiler ve görüntüler hakkında da uygulanır.

Madde 9. — Postalar ve telekomünikasyonlar Bakanı, İçişleri, Sanayi, Ticaret ve Zanaat Bakanı ile birlikte kararnamelerle Ceza Kanununun 615 - bis ve 617. maddelerindeki görüntülerin alınmasında veya haberleşmelerin veya konuşmaların gizlice dinlenmesinde iltibasa yer vermeyecek biçimde elverişli aygıtların veya araçların ve aygıt veya araç parçalarının hangileri olduğunu sayarak gösterir.

Silâhlı Kuvvetler ve kolluk kuvvetlerine mahsus aygıtların ve araçların hangileri olduğunu göstermeğe yetkili Bakanlar memurdur.

Herkim, Posta ve Telekomünikasyon Bakanının İçişleri Bakanının görüşünü aldıktan sonra vereceği izin olmaksızın önceki fıkralarda gösterilmiş aygıtları veya araçları yahut bunların parçalarını imâl eder, ithal eder, satın alır, satar, nakleder, rehin ederse (noleggia) yahut herhangi bir biçimde piyasaya sürerse, fiil daha ağır suçu teşkil etmedikçe, bir yıldan dört yıla kadar ağır hapis ve bir milyon lireten beş milyon lirete kadar ağır para cezası ile cezalandırılır.

Madde 10. — Savcılık makamı nezdinde kurulmuş telefon ve telgraf dinleme aygıtlarının ve araçlarının korunmasından Savcı sorumludur.

Madde 11. — Bu kanun Resmî Gazetede yayınlanmasını izleyen gün yürürlüğe girer.